

C/2024/882

2024 2 6

**Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Tarybos
rekomendacijos dėl socialinės ekonomikos pagrindinių sąlygų sukūrimo**

(COM(2023) 316 final – 2023/0179 (NLE))

(C/2024/882)

Pranešėjas **Giuseppe GUERINI**

Bendrapranešėję **Carole DESIANO**

Prašymas pateikti nuomonę	Europos Komisija, 2023 7 18
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 292 ir 149 straipsniai ir 153 straipsnio h) ir j) punktai
Atsakingas skyrius	Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius
Priimta skyriuje	2023 10 3
Priimta plenarinėje sesijoje	2023 10 25
Plenarinė sesija Nr.	582
Balsavimo rezultatai	214 / 2 / 3
(už / prieš / susilaikė)	

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) palankiai vertina ir visapusiškai remia Europos Komisijos pasiūlymą dėl rekomendacijų valstybėms narėms remti nacionalines socialinės ekonomikos ekosistemas. Komitetas siūlo Tarybai nedelsiant šias rekomendacijas patvirtinti, kad būtų galima jas visiškai įgyvendinti valstybėse narėse.

1.2. EESRK rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms pasinaudoti nacionalinių statistikos tarnybų ir Eurostato patirtimi patikimai ir reguliariai atnaujinamai socialinės ekonomikos subjektų dydžio ir pasiskirstymo duomenų bazei sukurti.

1.3. EESRK primena, kad socialinės ekonomikos temą būtina įtraukti į visų lygmenų švietimo ir mokymo programas, ir ragina imtis priemonių ES valstybėse narėse kurti nacionalinius socialinės ekonomikos mokymo kompetencijos centrus.

1.4. Atsižvelgdamas į socialinės ekonomikos subjektų vaidmenį Europos ekonomikoje, padedant sukurti maždaug 8 % BVP ir 13 mln. darbo vietų, EESRK siūlo valstybėms narėms rekomendacijoje atsižvelgti į ES pramonės strategijos nuostatas, susijusias su artumo ir socialinės ekonomikos ekosistema, ir ragina valstybes nares socialinę ekonomiką įtraukti į nacionalinę pramonės politiką.

1.5. EESRK mano, kad socialinis dialogas yra esminis ES politikos elementas, ir, atsižvelgdamas į socialinės ekonomikos įmonių svarbą užimtumui, ragina valstybes nares ir Europos Komisiją pripažinti socialinės ekonomikos organizacijų vaidmenį socialiniame dialoge.

1.6. Kadangi užimtumas socialinės ekonomikos subjektuose didėja, EESRK rekomenduoja siekti, kad visi šio sektoriaus darbuotojai būtų apsaugoti profesinių sąjungų pasirašomomis kolektyvinėmis sutartimis, todėl ragina į socialinį dialogą aktyviau įtraukti socialinei ekonomikai atstovaujančias organizacijas.

1.7. Pakartodamas Socialinės ekonomikos veiksmų plano nuostatas, EESRK ragina priimti socialiai atsakingus ir novatoriškus sprendimus viešųjų pirkimų srityje, siekiant pašalinti kliūtis, dėl kurių socialinės ekonomikos įmonėms sunku dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, ir rekomenduoja nustatyti kriterijus, pagal kuriuos būtų atlyginama už socialinį poveikį, taip pat teritorinio artumo kriterijus.

1.8. Atsižvelgdamas į didėjančią socialinės ekonomikos įmonių daromo poveikio vertinimo svarbą, EESRK rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms imtis paramos priemonių, kad socialinės ekonomikos subjektai galėtų apsirūpinti tinkamomis socialinio poveikio vertinimo priemonėmis. Veiksminga socialinio poveikio vertinimo sistema gali būti vertinga priemonė siekiant tiksliau įvertinti socialinių įmonių daromą poveikį konkurencijai.

1.9. Kad būtų galima pagerinti **viestos ir regionų valdžios institucijų ir socialinės ekonomikos subjektų** bendradarbiavimą, EESRK siūlo įdiegti konkrečias priemones, kurių tikslas būtų teikti rekomendacijas ir paramą viešojo administravimo institucijoms, kad jos galėtų sukurti socialinės ekonomikos skatinimo priemones, ypač įtraukiant jas į bendrojo intereso paslaugų valdymą.

1.10. EESRK rekomenduoja ES institucijoms ir valstybėms narėms skatinti kurti mokesčių sistemas, kuriomis būtų remiama socialinė ekonomika, supaprastinant administracinius reikalavimus ir apsvarstant galimybę taikyti tinkamas mokesčines priemones, kuriomis būtų pripažįstama socialinės ekonomikos subjektų atliekama bendrojo intereso funkcija ir gebėjimas siekti bendros gerovės tikslų, kuriuos verta pripažinti mokesčių sistemoje.

2. Bendrosios pastabos

2.1. EESRK palankiai vertina Europos Komisijos rekomendaciją dėl socialinės ekonomikos pagrindinių sąlygų sukūrimo, kaip buvo paskelbta 2021 m. gruodžio mėn. Socialinės ekonomikos veiksmų plane. Laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų, šia rekomendacija siekiama skatinti galimybes dalyvauti darbo rinkoje ir socialinę įtraukti, padedant valstybėms narėms propaguoti socialinei ekonomikai palankią politiką ir reguliavimo sistemas bei priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos jos plėtrai. Todėl pageidautina, kad šios rekomendacijos tikslai būtų įtraukti į Europos semestro procesą.

2.2. Pasiūlymu dėl rekomendacijos siekiama paskatinti sąžiningą ir tvarią ekonomikos ir pramonės plėtrą bei prisidėti prie teritorinės sanglaudos visose valstybėse narėse, taip pat sudaryti palankias sąlygas ekonominės demokratijos augimui propaguojant solidarumo kultūrą. Socialinė ekonomika yra solidarumo ekonomika, kurios veikimo ir ekonominio vystymosi būdas yra tinkamas visoms žmogaus veiklos sritims. Socialinė ekonomika taip pat gali tapti atsakymu į jaunosios kartos klausimą, kokia darbo prasmė.

2.3. Rekomendacijoje išdėstyta socialinės ekonomikos koncepcija vertinga tuo, kad joje pateikiama valstybėms narėms naudinga orientacinė sistema, kuria galima dalytis. Ji atitinka Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) 110-osios Tarptautinės darbo konferencijos Rezoliuciją dėl deramo darbo ir socialinės bei solidarumo ekonomikos, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendaciją dėl socialinės ir solidarumo ekonomikos ir socialinių inovacijų ir Jungtinių Tautų rezoliuciją dėl socialinės ir solidarumo ekonomikos skatinimo siekiant darnaus vystymosi. Socialinė ekonomika padeda įgyvendinti daugumą darnaus vystymosi tikslų (DVT), ypač tikslą panaikinti skurdą (1-asis DVT) ir tikslą užtikrinti deramą darbą bei ekonomikos augimą (8-asis DVT).

2.4. EESRK palankiai vertina Europos Sąjungos darbą siekiant aukšto pagrindinių tarptautinių institucijų konvergencijos lygio. EESRK jaučiasi visapusiškai dalyvaujantis šiame darbe, nes daugeliu savo priimtų nuomonių prisidėjo prie tam tikros socialinės ekonomikos „diplomatijos“ propagavimo. Todėl svarbu, kad valstybės narės išpareigotų veikti ta pačia kryptimi. ES turėtų įtraukti socialinę ekonomiką į tarptautines vystomojo bendradarbiavimo strategijas kaip verslumo formą, tinkamą siekti DVT.

2.5. Socialinės ekonomikos poveikis neapsiriboja vien užimtumu ir socialine įtrauktimi, nes daug socialinės ekonomikos subjektų yra svarbūs įvairių visuotinės svarbos sektorių dalyviai: galima paminėti savitarpio pagalbos draugijų vaidmenį socialinės apsaugos srityje, dovanojimo kultūros rėmimo ir pagrindinių paslaugų valdymo pagrindus, savanoriškos veiklos skatinimo asociacijas, teisių apsaugą, kultūrinės veiklos valdymą, aplinkos ir nematerialiojo turto apsaugą. Dėl savo horizontalaus pobūdžio socialinė ekonomika turi būti laikoma institucijų sąjungininke skatinant daugelį politikos priemonių: Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą, ES lyčių lygybės strategiją, skaitmeninės ir ekologinės pertvarkos spartinimą ir ES pramonės strategijos rėmimą.

2.6. EESRK supranta, kad sunku apimti gausius socialinės ekonomikos aspektus, nes ji daro poveikį visoms veiklos sritims ir beveik visiems ekonomikos sektoriams, todėl mano, jog labai svarbu, kad ši rekomendacija būtų priimta Taryboje ir įgyvendinta ES valstybėse narėse.

2.7. Rekomendacijoje pripažįstama socialinės ekonomikos paramos funkcija ir esminis vaidmuo užtikrinant teisingą, įtraukų ir tvarų ekonomikos bei pramonės vystymąsi, taip pat jos indėlis į teritorinę sanglaudą bei socialinių inovacijų skatinimą. Socialinė ekonomika yra solidarumu ir bendradarbiavimu grindžiama ekonomika, kuriai turi būti sudarytos vienodos sąlygos su tradicinėmis įmonėmis, kad būtų galima spręsti konkrečias socialines ir aplinkos problemas, su kuriomis susiduria ES. EESRK mano, kad į pasiūlymo dėl rekomendacijos 4 dalyje pateiktą socialinės ekonomikos subjektų apibrėžtį turėtų būti įtrauktos ir tos socialinės įmonės, kurios atitinka toje dalyje nurodytus ypatumus, įskaitant atvejus, kai pagal sutartį joms vadovauja ir jas koordinuoja patronuojančioji įmonė (su sąlyga, kad ši įmonė turi socialinės ekonomikos įmonei būdingų savybių), jei tos įmonės pareigos apima pareigą padėti remti ir išsaugoti jų socialinius ypatumus ir tikslus.

2.8. Valstybės narės neturi vienodų socialinės ekonomikos organizacijų tradicijų ir vartoja skirtingą terminiją. Dėl tokios įvairovės būtina taikyti skirtingus socialinės ekonomikos rėmimo metodus. EESRK tikisi, kad rekomendacijoje pristatyta socialinės ekonomikos koncepcija padės pasiekti didesnio šalių nacionalinių teisės sistemų suderinimo.

2.9. Atsižvelgdama į didelius nacionalinių sistemų skirtumus, Europos Komisija turėtų teikti specialią paramą toms valstybėms narėms, kurios dar neparengė nacionalinės teisės aktų sistemos.

2.10. Kad valstybės narės galėtų priimti ir optimaliai įgyvendinti rekomendaciją, reikia didinti informuotumą apie socialinę ekonomiką ir jos indėlį, be kita ko, atliekant mokslinius tyrimus ir renkant nuoseklius ir atnaujintus duomenis. EESRK rekomenduoja Europos Komisijai šioje srityje glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, Eurostatu ir socialinės ekonomikos tinklais. Jis ragina konsoliduoti reguliarius socialinės ekonomikos surašymų duomenis, kad būtų galima apibendrinti įvairių valstybių narių observatorijų duomenis ir statistiką bei užtikrinti jų tikslumą ir palyginamumą, taip siekiant paskatinti įsteigti Europos socialinės ekonomikos observatoriją.

2.11. EESRK pritaria, kad reikia socialinės ekonomikos temą įtraukti į švietimo programas visais švietimo ir mokymo lygmenimis, remti nacionalinių socialinės ekonomikos mokymo kompetencijos centrų plėtrą ir skatinti pameistrystės bei verslumo sklaidą socialinės ekonomikos įmonėse. Mokymo programose visada turėtų būti numatytos krypties keitimo ir perėjimų galimybės tarp tradicinių ir socialinės ekonomikos įmonių. Šiuo atžvilgiu du įdomūs pasiūlymai yra ES ir EBPO inicijuota Jaunimo verslumo politikos akademija ir Socialinės ekonomikos vartų iniciatyva.

2.12. Kalbant apie Socialinės ekonomikos vartus, EESRK ragina Komisiją ir valstybes nares papildyti ir atnaujinti socialinės ekonomikos vartuose laikomus duomenis, kad jie atspindėtų įvairiose šalyse susiklosčiusią faktinę padėtį. Be šių iniciatyvų, Komitetas taip pat siūlo apsvarstyti galimybę sukurti Europos socialinei ekonomikai skirtą programą „Erasmus“, kuria būtų skatinamas kolektyvinis jaunimo verslumas.

2.13. EESRK mano, kad būtina pabrėžti socialinės ekonomikos svarbą padedant palankių sąlygų neturinčioms ir nepakankamai atstovaujamos grupėms patekti į darbo rinką. Vis dėlto jos vaidmuo neapsiriboja pagalba palankių sąlygų neturintiems darbuotojams: socialinė ekonomika taip pat padeda remti darbuotojus, kurių užimtumo formos nėra tradicinės, skatindama kolektyvinį verslumą per kooperatyvus ir kitų formų socialinės ekonomikos įmones.

2.14. Komisijos paskelbtoje ES pramonės strategijoje pirmą kartą pripažįstamas socialinės ekonomikos specifiškumas ir ji įtraukta į vieną iš 14 ES pramonės politikos ekosistemų. Vis dėlto rekomendacijoje nepakankamai atsižvelgiama į socialinės ekonomikos gamybinį ir pramoninį aspektą ir, kaip atrodo, joje labiau išplėtotas socialinis aspektas. Šiuo klausimu EESRK mano, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti kooperatyvų ir socialinės ekonomikos įmonių vaidmeniui pramonės sektoriuje ir ne tik dėl jų gebėjimo išsaugoti darbo vietas darbuotojams išperkant įmonę, bet ir dėl to, kad jie padėjo paskatinti produktyvias, veiksmingas ir konkurencingas pramonės įmones, kuriose taikomas dalyvaujamas valdymas – įtraukus modelis, padedantis pasiekti aukštą sukurtos vertės perskirstymo lygį.

2.15. EESRK mano, kad socialinės ekonomikos verslininkystė yra veiksmingas būdas skatinti savarankišką darbą ir savarankišką verslą bei kovoti su neoficialiu darbu, išvengiant susiskaidymo ir dispersijos reiškinių, kartais lydinčių tam tikras savarankiško darbo formas. Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės turi skatinti socialinį dialogą ir kolektyvines derybas socialinės ekonomikos ir bet kuriose kitose įmonėse, kad ir toliau būtų gerinamos ir užtikrinamos sąžiningos darbuotojų darbo sąlygos, įskaitant teisingą darbo užmokestį, kartu gerbiant socialinių partnerių savarankiškumą.

2.16. EESRK nuomone, labai svarbu socialinės ekonomikos subjektus įtraukti į skaitmeninę pertvarką, kad visiems Europos piliečiams, visų pirma nepalankioje padėtyje esantiems asmenims, būtų suteikta daugiau galimybių naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ir naujomis technologijomis, be kita ko, pasitelkiant skaitmenines priemones, sukurtas laisvų atvirojo kodo operatorių arba kartu su jais, iš esmės dėl to, kad ES siekia sukurti tvirtą Europos skaitmeninį pasaulį, grindžiamą demokratiniu dalyvavimu ir tikrai skaidria duomenų nuosavybe.

3. Pasiūlymai dėl socialinės ekonomikos viešosios politikos

3.1. EESRK ragina valstybes nares skatinti socialinio poveikio vertinimą kaip būtiną priemonę gerinti įrodymais pagrįstą gerąją ekonominę praktiką. Tačiau primintina tai, kad svarbu priemones ir vertinimus parengti bendradarbiaujant su socialinės ekonomikos subjektais, siekiant užtikrinti, kad konkretūs socialinės ekonomikos kriterijai nebūtų apeinami taikant tradicines ekonometrijos priemones, skirtas tradicinėms įmonėms.

3.2. Atsižvelgiant į didėjančią socialinio poveikio vertinimo ir apskaičiavimo reikšmę, reikia, kad valstybės narės pripažintų dideles sąnaudas, susijusias su tinkamų ir patikimų poveikio vertinimų atlikimu ir priemonių įgyvendinimu. Todėl labai svarbu pripažinti sąnaudas, socialinės ekonomikos subjektų patiriamas jų veiklos poveikiui išmatuoti. Tai visų pirma taikytina atvejams, kai jie gauna viešąjį finansavimą arba yra atsakingi už pagal viešuosius pirkimus pavestų veiksmų įgyvendinimą, kai vertinimo veikla turi būti aiškiai numatoma ir finansuojama.

3.3. EESRK palankiai vertina rekomendacijas dėl valstybės pagalbos ir socialinės ekonomikos subjektų, visuotinės svarbos paslaugų ir valstybės pagalbos taisyklių sąsajų, kaip pabrėžta ir nuomonėje INT/1016⁽¹⁾. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į tai, kad pagrindinis socialinės ekonomikos įmonių tikslas nėra maksimalus investuotojams paskirstytino pelno padidinimas, o perteklius daugiausia reinvestuojamas į pačią veiklą, socialinės ekonomikos įmonės daro teigiamą socialinį poveikį užimtumui, teritorinei plėtrai ir socialinei sanglaudai.

3.4. Itin svarbus klausimas dėl galimybės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. EESRK pabrėžia, kad svarbu sukurti naujoviškus kriterijus, kurie turėtų realią, o ne komercinę vertę, pavyzdžiui, bendros gėrybės, socialinės pridėtinės vertės (užimtumo, pažeidžiamų asmenų įtraukties ir integracijos) ir ekologinės vertės (poveikio aplinkai) ar teritorinio artumo kriterijus. Kalbant apie viešuosius pirkimus, kol kas socialinės ekonomikos įmonių dalyvavimą konkursuose apsunkina tokie kriterijai kaip „žemiausia kaina“ arba nepakankamas dėmesys tiekėjų daromam socialiniam poveikiui. EESRK palankiai vertina ir pripažįsta Europos Komisijos pastaraisiais metais atliktą darbą siekiant patobulinti viešųjų pirkimų direktyvas, tačiau kai kuriose valstybėse narėse kai kurių nuostatų, pavyzdžiui, dėl rezervuotų sutarčių ar socialinės apsaugos sąlygos, įgyvendinimas tebėra nepatenkinamas.

3.5. EESRK ragina viešųjų pirkimų srityje taikyti socialiai atsakingus ir novatoriškus sprendimus. Šiuo metu pagrindinė taisyklė daugelyje šalių tebėra „mažiausios kainos“ kriterijus, todėl daromas neigiamas spaudimas socialinės ekonomikos subjektams ir keliamas pavojus darbo užmokesčiui, darbo sąlygoms bei teikiamų paslaugų kokybei.

3.6. Kadangi didelė dalis socialinės ekonomikos subjektų veiklą vykdo vietos bendruomenių lygmeniu, būtina investuoti į nuolatinį regionų ir savivaldybių administracijų ir socialinės ekonomikos subjektų bendradarbiavimo gerinimą. Todėl į rekomendaciją derėtų įtraukti specialų straipsnį, skirtą vietos ir decentralizuotoms administracinėms institucijoms.

4. Socialinės ekonomikos subjektų galimybės gauti finansavimą ir mokesčių politika

4.1. Šiuo atžvilgiu EESRK palankiai vertina Komisijos paskelbtą darbinį dokumentą dėl įvairiose šalyse priimtų socialinės ekonomikos subjektams skirtų mokesčių sistemų, kuris suteikia galimybę palyginti skirtingus požiūrius. Komitetas ragina Komisiją tęsti šį esminį darbą skatinant mokslinius tyrimus, skirtus paramos priemonių poveikiui įvertinti, lyginant socialinės ekonomikos subjektams taikomas mokesčių lengvatas su neapmokestinamos veiklos teikiama nauda viešiesiems finansams.

4.2. EESRK pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad mokesčių sistemose socialinė ekonomika būtų remiama supaprastinant administracines procedūras ir apsvarstant tinkamas mokesčines priemones, kuriomis būtų pripažįstama jos atliekama viešojo intereso funkcija ir gebėjimas siekti bendros gėrovės tikslų, kuriuos verta pripažinti apmokestinimo srityje.

4.3. EESRK supranta, kad mokesčių srityje pagrindinė kompetencija tenka valstybėms narėms ir kad apie kiekvieną valstybių narių taikomą priemonę turi būti pranešta Europos Komisijai, kad būtų užtikrintas suderinamumas su valstybės pagalbos ir konkurencijos taisyklėmis. Tačiau EESRK pritaria tam, kad socialinės ekonomikos subjektams būtų taikomos skirtingos taisyklės, atsižvelgiant į jų siekiamus bendrojo intereso tikslus. Apibrėžiant mokesčines priemones, kuriomis galima pripažinti socialinės ekonomikos įmonių, visų pirma tų, kurios teikia visuotinės svarbos paslaugas, kaip antai socialinės pagalbos, švietimo ir kovos su skurdu paslaugas, atliekamą visuotinės svarbos funkciją, daugiausia dėmesio turi būti skiriama trimis pagrindiniams aspektams: i) iš veiklos gaunamų pajamų apmokestinimui; ii) įmonės įdarbintų nepalankioje padėtyje esančių darbuotojų darbo užmokesčio įmokų sumažinimui; iii) socialinėms ir švietimo paslaugoms taikomam PVM.

4.4. EESRK pripažįsta, kad socialinės ekonomikos įmonėms svarbu pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio už likutinį perteklių, kai jis reinvestuojamas į jų įstatuose nustatytų tikslų įgyvendinimą, ir pabrėžia, kad šios mokesčių lengvatos iš tikrųjų yra būtina priemonė sąžiningai konkurencijai atkurti.

⁽¹⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Viešųjų subsidijų, skirtų visuotinės ekonominės svarbos socialinėms ir sveikatos paslaugoms (VESP), taisyklių ir VESP *de minimis* reglamento vertinimas““ (SWD(2022) 388 *final*) (OL C 228, 2023 6 29, p. 155).

4.5. Į rekomendacijoje išdėstytus pasiūlymus, visų pirma du darbinius dokumentus apmokestinimo tema, Komisija turėtų atsižvelgti įgyvendindama iniciatyvą „Verslas Europoje: pajamų apmokestinimo sistema“ (BEFIT), kuria siekiama pasiūlyti bendrą ES verslo apmokestinimo teisinę sistemą, kad ypatingas dėmesys būtų skiriamas socialinės ekonomikos įmonių mokesčių bazės apskaičiavimui, užtikrinant vienodas ir tinkamas sąlygas bei atsižvelgiant į viešojo intereso tikslus.

4.6. EESRK mano, kad visais lygmenimis turi būti sudarytos sąžiningos sąlygos gauti finansavimą, nesvarbu, ar jis būtų viešasis, ar privatus; turėtų būti sudaryta galimybė socialinės ekonomikos iniciatyvoms pasinaudoti įvairiais finansavimo šaltiniais, kaip tai daroma tradicinių įmonių atveju. Todėl, kaip EESRK jau siūlė savo nuomonėje INT/965, reikia skatinti ilgalaikes investicijas ir ilgalaikį kapitalą⁽²⁾. Taip pat būtų naudinga į Kapitalo reikalavimų reglamentą (KRR) įtraukti specialią paramą, panašią į MVĮ rėmimo koeficientą, siekiant sumažinti kapitalo, atidėto paskoloms socialinės ekonomikos subjektams, procentinę dalį.

4.7. EESRK ragina rekomendacijoje pripažinti unikalią Europos finansų ir bankų ekosistemos įvairovę, pripažįstant ir apsaugant itin svarbų vaidmenį, kurį vietos lygmeniu atlieka bankai, kurie laikomi socialinės ekonomikos subjektais, jų bendrą svarbą nacionaliniu lygmeniu ir pridėtinę vertę, kurią jie sukuria vietos bendruomenėms, taip pat teigiamą didesnės bankų sektoriaus kompetencijos naudą visai visuomenei. Kooperatinių kredito bankų, savitarpio ir etišių bankų vaidmuo socialinės ekonomikos subjektams šiuo požiūriu yra lemiamas ir atitinka ES sutartyse įtvirtintą socialinės rinkos ekonomikos principą.

Bruselis, 2023 m. spalio 25 d.

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*

Oliver RÖPKE

⁽²⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Novatoriškos finansinės priemonės plėtojant socialinio poveikio įmones (tiriamoji nuomonė) (OL C 194, 2022 5 12, p. 39).